

Dějiny psychologie – vznik základních psychologických směrů (po behaviorismus)

Předvědecká psychologie	_____	_____	_____	_____
Zakladatelé psychologie	_____	_____	_____	_____
Gestaltismus	_____	_____	_____	_____
Psychoanalýza	_____			
Hlubinná psychologie	_____	_____	_____	
Interpersonální psychologie	_____	_____		
Behaviorismus	_____	_____	_____	_____

Ebbinghaus	Adler	Platon	Pavlov	Wundt	Freud
Tolman	Lewin	Rank	Locke	Horneyová	Skinner
Festinger	Binet	Duncker	Galton	Wertheimer	Jung
fyzikalisté	Kohler	Hippokrates	Watson	W. James	Fromm

Jména na řádku seřaď podle abecedy pro správné vyhodnocení.

Psychologie se vyvinula z:

- a) filozofie
- b) náboženství
- c) sociologie

Hippokrates přisuzoval psychické i fyzické trable nerovnováze:

- a) živin
- b) hormonů
- c) humorů

Výzkumná metoda založená na zkoumání vlastních vědomých pocitů a reakcí se nazývá:

- a) indukce
- b) introspekce
- c) experiment

Souvislosti stavby lebky a duševních schopností a rysů zkoumala:

- a) frenologie
- b) eugenika
- c) psychometrika

O dědičnost schopností se zajímal:

- a) Galton
- b) W. James
- c) Ebbinghaus

Dle Jamesovy – Langeovy teorie je správné pořadí:

- a) prožitek → emoce → tělesná reakce
- b) tělesná reakce → prožitek → emoce
- c) prožitek → tělesná reakce → emoce

Stanfordský – Binetův test je:

- a) test inteligence
- b) test osobnosti
- c) test paměti

Gestalt zákonů je celkem:

- a) 97
- b) 104
- c) 114

Kohler dělal pokusy primárně s:

- a) krysami
- b) kočkami
- c) šimpanzy

Principy tvarové psychologie napsal:

- a) Kohler
- b) Koffka
- c) Lewin

Člověk raději změní své postoje, nežli chování tvrdí:

- a) asocianismus
- b) kognitivní disonance
- c) efekt blízkosti

Freud se původně zabýval pacienty s:

- a) hysterií
- b) schizofrenií
- c) depresí

Při léčbě mluvením Freud užíval metody:

- a) volných asociací
- b) dotazníků
- c) sublimace

Skrze sny můžeme:

- a) nahlédnout do minulosti
- b) nahlédnout do nevědomé mysli
- c) nahlédnout do budoucnosti

Citový zájem se dá označit slovem:

- a) kataxe
- b) reminiscence
- c) sugesce

Libido u dětí ustupuje ve stádiu:

- a) latentním
- b) análním
- c) falickém

Superego se dá nazvat také:

- a) předvědomím
- b) svědomím
- c) sebevědomím

Dle Adlera závisí dětský vývoj primárně na:

- a) sexuálním pudu
- b) dědičnosti
- c) postavení v rodině

Jung rozdělil povahy na:

- a) introvertní a extravertní
- b) labilní a stabilní
- c) anima a animus

Dle Ranka je zdrojem úzkosti:

- a) postavení v rodině
- b) separace od matky při narození
- c) příliš kreativity

Žádoucím obranným mechanismem je:

- a) racionalizace
- b) sublimace
- c) intelektualizace

Zakladatelkou feministické psychologie je:

- a) Anna Freudová
- b) Berta Pappenheimová
- c) Karen Horneyová

Dle Fromma se charakter dělí na:

- a) materiální a duchovní
- b) produktivní a neproduktivní
- c) introvertní a extravertní

Mentalismus označuje:

- a) víru v samostatnou mysl
- b) zájem o neurotické poruchy
- c) typ obranného mechanismu

Slinění u psa při přinesení jídla je:

- a) nepodmíněný podnět
- b) podmíněný reflex
- c) nepodmíněný reflex

Ivan Pavlov se neoznačoval za psychologa,
ale:

- a) fyziologa
- b) psychiatra
- c) sociologa

Podle Watsona krysy v bludišti našly cestu
díky:

- a) kinestetickým podnětům
- b) operantním podmiňování
- c) smyslům

Černá skříňka pro behavioralisty označuje:

- a) nevědomí
- b) ego
- c) mysl

Skinner našel využití operantního podmiňování ve:

- a) výchově a vzdělávání
- b) umění a kreativitě
- c) manipulaci lidí

Behaviorální terapie je účinná při léčbě:

- a) traumat z dětství
- b) fobií
- c) sexuálních komplexů

Předvědecká psychologie

Se vznikem filozofie ve 4.-5. století př. n. l. přichází také myšlenka "Poznej sám sebe." Do té doby lidé veškeré své myšlenky a pocity připisovali _____.

_____ - otec medicíny tvrdil, že osobnost a psychické zdraví má biologický základ. Tělo měly tvořit 4 _____ - hlen, černá a žlutá žluč a krev, jejichž nerovnováha způsobovala psychické i fyzické potíže. Galenos na základě převládající substance v těle vypracoval teorii _____ (sangvinik, cholerik, melancholik, flegmatik).

O určitém typu svědomí mluvil již _____. Tento vnitřní hlas pojmenoval Daimonión. Jeho žák _____ pracoval teorií jeskyně o našem zkresleném vnímání světa a duši rozdělil na 3 části: rozum, duch, choutky. V 17. století se proti sobě postavily 2 filozofické směry: _____ a _____, dle kterého se všechny vjemy zapisovaly člověku skrze smysly.

Zakladatelé psychologie

Za zakladatele moderní psychologie a zároveň _____ psychologie se označuje _____, který v prosinci 1879 založil 1. psychologickou laboratoř v Lipsku, kde zkoumal trvání _____ pomocí chronoskopu. Ke svým experimentům používal metodu _____ a pozorování, avšak zjišťuje, že jí lze zkoumat pouze nejjednodušší psychické stavy. Jiné psych. metody neuznává. Měření času před vznikem a během působení duševních procesů nazývá _____.

Ebbinghausova _____ nám pomáhá pochopit efektivní metody učení. Mezi Nové psychology patří také _____, který napsal Principy psychologie. Zkoumal i vyšší duševní procesy a hlavně jejich funkce. Tomu se příznačně říká _____. Podle něj se vědomí nedá rozdělit na jednotlivé kousky, ale jedná se o _____.

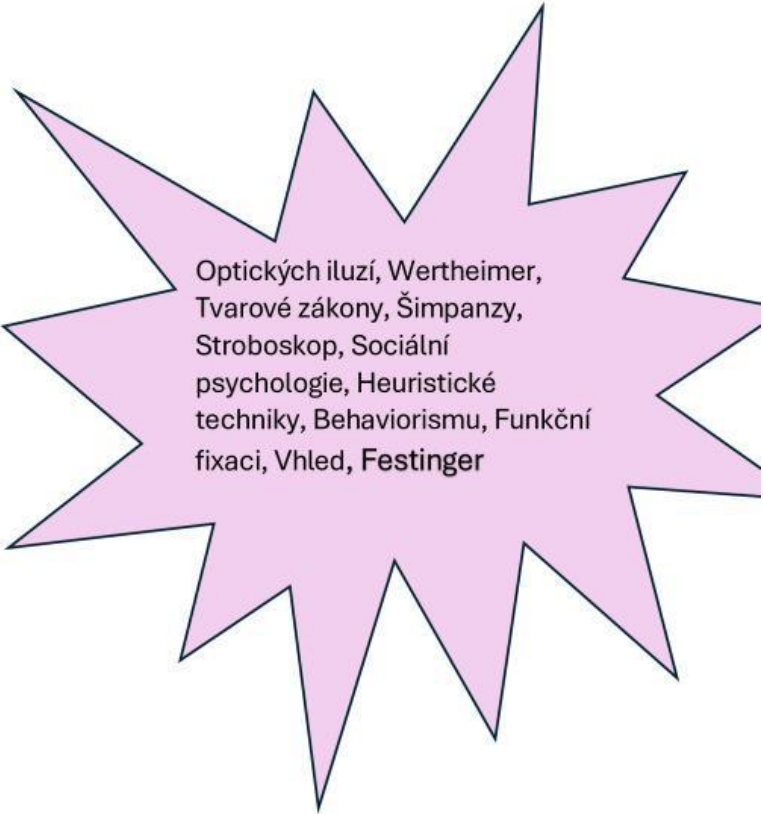
_____ věřil, že schopnosti jsou dědičné. Přispěl do srovnávací psychologie, byl impulzem pro vývoj prvních test inteligence, při výzkumech používal dotazníky, ale podcenil význam podnětného _____ dítěte. Navíc byl zakladatelem _____, která studovala metody "šlechtění" toho nejlepšího genetického fondu člověka, což se ve 20. století promítlo do nacistických ideologií. Vytvářel analýzy individuálních rozdílů lidí s čímž souvisí grafy křivky normálního zakřivení, jeho teorie regrese k průměru a korelační analýzy. Teorii mentálního věku a mentálního kvocientu pak vypracoval _____ a Simon a vznikly tak Standfordské – Binetovy _____.

Apercepce, prostředí, křivka učení, Hippokrates, empirismus, plynulý tok vědění, experimentální, Sokrates, testy inteligence, temperamentu, humory, racionalismus, funkcionalismus, introspekce, Platon, duševní chronometrie, Bohu, W. James, Francis Galton, Wundt, Binet,

Gestaltismus

Tvarová psychologie vznikla na základě zkoumání _____. Staly se důkazem toho, že údaje z počitků interpretuje mysl, ne pouze smysly. Vznikly tzv. _____, které toto objasňují. Zakladatelem tvarové psychologie je _____, kterého zaujala hračka _____. Jeho kolega Kohler následně prováděl experimenty se _____ a zjistil, že šimpanzi si pro vyřešení problému nejprve museli situaci rozvrhnout a pak najít kompletní řešení při změně pohledu na situaci = _____. Tím započaly studie řešení problémů. Zjistilo se, že šimpanzi nereagují na problém až na základě odměny (tu dostanou až posléze) a odehrává se v nich komplexnější přemýšlení (= vyvrácení teorií _____). Učíme se na základě vztahů. Vytváříme si jakési paměťové stopy a přiřazujeme je ke starým. U lidí pak byly objeveny tzv. _____ řešení problému. Lidé mimo obor často nacházejí kreativnější řešení určitého problému, jelikož nemají tzv. _____. Kurt Lewin je zakladatelem tzv. _____. Osobnost člověka je potřeba studovat v rámci skupiny, do které patří. Stanovil pojem "skupina", jejíž jednotlivé části se projeví na celé struktuře. _____ zase stanovil pojmy kognitivní disonance a efekt blízkosti.

Optických iluzí, Wertheimer, Tvarové zákony, Šimpanzy, Stroboskop, Sociální psychologie, Heuristické techniky, Behaviorismu, Funkční fixaci, Vhled, Festinger

Psychoanalýza

Sigmunda Freuda inspiroval případ tzv. Anny O., která se léčila s hysterií u Freudova přítele Josefa Breuera. Toho napadla nová léčebná metoda - _____. Díky ní si pacientka vybavila moment, kdy a proč vznikly její příznaky a ty pak vymizely.

Freud později popsal existenci _____, kam se ukládají naše skryté přání, tužby, naše primární instinkty, ale také bolestivé potlačené vzpomínky. Z velké části motivuje naše chování. Pomocí tzv. _____ pomáhal pacientům nahlédnout do nevědomí a pracovat s těmito potlačenými momenty. Do nevědomí můžeme nahlížet také pomocí _____. Pojmenoval základní životní instinkty _____ a pud smrti _____. Jedním z nejdůležitějších pudů je podle něj _____ = sexuální pud. Má vliv na celý život člověka, který funguje na principu _____ = naplňování potřeb. Ve vývoji dítěte dochází k 5 zásadním stádiím. _____, _____, _____, _____ a _____. Pokud v některém z těchto stádií zůstane v dítěti nevyřešený konflikt, vyvine se u něj _____. Nejzásadnější je podle Freuda Oidipovský komplex. Freudův model lidské psychiky pak dělí na _____ (usiluje o okamžité uspokojení potřeb, primární instinkty), _____ (nachází přiměřené formy uspokojování potřeb, funguje na principu reality) a _____ (zvnitřněné příkazy rodiče stejného pohlaví, naučené morální zásady a pravidla → naše _____). Ve zdravé osobnosti musí být balanc mezi těmito částmi. Freud věří také v _____, dle kterého se

potlačená energie vždy projeví někde jinde – např. ve formě snů nebo neurotických příznaků, jako je _____. Obranné mechanismy proti úzkosti popsala Freudova dcera Anna.

Komplex méněcennosti popsal Freudův následovník _____ a _____ rozšířil jeho pojetí libida na libido směřující dovnitř (introverze) a ven (extraverze). Pojmenoval také mystický koncept _____, ve kterém vystupují jakési mystické předobrazy _____. Oba kritizovali Freuda za přecenění sexuality. Otto Rank napsal dílo Trauma zrození, ve kterém popisoval _____.

Hypnóza, Princip zachování energie, Archetypy, Ego, Komplex, Slasti, Falické, Úzkost, Separační úzkost, Svědomí, Latentní, Superego, Orální, Snů, Id, Kolektivní nevědomí, Léčby mluvením, Sexuální, Genitální, Anální, Nevědomí, Eros, Thanatos, Jung, Adler

Interpersonální psychoanalýza

Jedná se o psychoanalýzu, u které je důraz na _____ aspekt.

Řadíme zde Karen Horneyovou, dle které mají největší vliv na vývoj dítěte _____, hlavně potom rodiče a jejich vlastní neurotické příznaky. Pojmenovala 3 hlavní _____ - pohyb klidem, od lidí a proti lidem. Nesouhlasila s Freudovými teoriemi ohledně ženského vývoje a jejich pocitu méněcennosti kvůli absenci penisu. Erich Fromm podle vlivů sociokulturního prostředí na vývoj charakteru člověka dělí charakter _____, schopný rozumového myšlení, práce a lásky a _____, který očekává zajištění od druhých. Zdrojem odpovědnosti v člověku je podle něj _____.

Behaviorismus

Skutečným předmětem psychologie je _____. Behaviorismus odmítá _____. Mysl buď neexistuje a zvířata i lidé reagují skrz _____ dle námětu _____ → _____ nebo mezi nimi leží tzv. _____, kterou nemá cenu se zabývat, jelikož je nepoznatelná. Platí zde 2 základní principy – zákon přirozeného učení a zákon podmiňování.

Behavioristé často dělali experimenty se zvířaty. Ivan Pavlov při experimentech se _____ objevil tzv. _____. Při zkoumání jejich slinných žláz zjistil, že začnou slintat ještě předtím, než vidí jídlo, v reakci na hlas opatrovníků = _____. Nadále se zabýval zkoumáním a zákonitostmi těchto reflexů.

Přesto se domníval, že musí být biologického původu., což vyvrátilo _____. John Watson zase zkoumal _____ v bludišti a jejich učení, orientaci v prostoru a smysly. Děti podle něj mají pouze 3 instinktivní reflexy – sací, pátrací a uchopovací a 3 vrozené reakce – strach, zlost a láska. Podnikl experiment s malým Albertem a krysou. Po Skinnerovi je pojmenovaná _____ s hlavolamy., ve kterém opět zkoumal chování krys a jiných zvířat a pojmenoval tzv. operantní podmiňování fungující na systému _____ = Skinnerova behaviorální modifikace. Tolman se od behaviorismu lehce odpíchnul a usoudil, že krysy musí využívat nějaké složitější vnitřní procesy, jelikož si vytváří _____ a dokáží volit výhodnější cesty v bludišti, i když všechny vedou k odměně. Nazval to cílevědomý behaviorismus, ale už byl jen krůček k připuštění toho, že lidé ani zvířata nefungují pouze na základě S – R modelu.

Krysy, Mentalismus, Asociativní učení, Produktivní, Stimul, Skříňka, Odměň, Reakce, Láska, Kulturní a sociální, Černá skříňka, Podmíněné reflexy, Biologické pudy, Neproduktivní, Psy, Podmíněný podnět, Mapy prostředí, Albertem, Zážitky z dětství, Neurotické postoje, Chování

